GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 123. Sâmbătă, 6 (18) Iunie. 1887.

Brașovŭ, 5 Iunie 1887.

Este cunoscutŭ cetitorilorŭ noștri, că în Bănatŭ și Țéra unguréscă au fostŭ candidațĭ, cu învoirea comitetului centralŭ alŭ partidei naționale române. numai în patru cercurĭ deputațĭ naționalĭ românĭ, cu programa dela 1881 și adecă d. generalŭ Traianŭ *Doda*, în cerculŭ Caransebeșului, d. Vincențiu *Babeșŭ* în Sasca, d. Petru *Truța* în Baia de Crișŭ și d. protopopŭ Georgiu *Popoviciu* în Șiria-Pancota.

In tóte celelalte cercurĭ electorale bănățene și ungurene alegĕtorii românĭ suntŭ datorĭ în sensulŭ hotărîrilorŭ conferenței dela Sibiiu a se abține dela actulŭ electoralŭ.

Numai din puține cercurĭ amŭ primitŭ raporturĭ despre pașii întreprinșĭ de conducĕtorii Românilorŭ de dincolo de munții Ardealului, spre a sfătui pe alegĕtorĭ sĕ țină cu credință la hotărîrile partidei naționale române și sĕ nu se facă unelte în mâna străinilorŭ.

Merită tótă lauda bravii conducĕtorĭ românĭ din Sĕlagiu pentru zelulŭ, cu care stăruiescŭ ei sĕ se păzéscă solidaritatea națională de cătră alegĕtorii din acelŭ comitatŭ. Corespondența ce amŭ publicat'o erĭ și ceea ce-o publicămŭ astăḍĭ ne dă o icónă viuă despre aceste nobile și românescĭ stăruințe și despre uneltirile mârșave ungurescĭ cu carĭ au a se lupte conducĕtorii poporului românŭ sĕlăgeanŭ.

In comitatulŭ Sĕlagiului se bătŭ guvernamentalii cu opozițiunalii ungurĭ până la cuțite și ca sĕ reușéscă și unii și alții au lipsă de voturile alegĕtorilorŭ țĕranĭ românĭ. De aici vine că mai alesŭ cei dela putere nu lasă nefolositŭ nicĭ unŭ mijlocŭ de terorisare și de corupțiune spre a trage câțĭ mai mulțĭ alegĕtorĭ românĭ pe partea lorŭ. ca sĕ asigure isbênda guvernului Tisza. Ei, precum au făcutŭ și acum trei anĭ, vorŭ duce pe mulțĭ alegĕtorĭ românĭ chiar și cu forța sĕ voteze.

In 12 Iunie st. n. era convocată în comuna Stîrcĭ conferința electorală a alegĕtorilorŭ românĭ cu scopŭ de a li se împărtăși hotărîrile conferenței din Sibiiu. Ungurii guvernamentalĭ chiar și de acéstă ocasiune s'au folositŭ ca sĕ corumpă pe alegĕtorii țĕranĭ românĭ, carĭ mergeau la adunare, cu horincă (rachiu) și cu țigărĭ. Nu le-a succesŭ însĕ se spargă conferința română, precum nu le va succede niciodată sĕ nimicéscă legăturile sfinte ale frăției dintre Românii sĕlăgienĭ. Casulŭ acesta arată destulŭ de viu cum se propagă moralitatea și cultura în statulŭ acesta!

Alegĕtorii românĭ din cerculŭ Cehului au ținutŭ și ei conferință și s'au legatŭ a păstra solidaritatea, ceea ce credemŭ, o vorŭ și face-o, avêndŭ harnicĭ conducĕtorĭ în fruntea lorŭ.

Asemenea s'au pronunțatŭ conferințele alegĕtorilorŭ din cerculŭ Bocșei, comitatulŭ Carașŭ-Severinŭ, din cerculŭ Baiei marĭ, comitatulŭ Sătmarulni, și din cerculŭ Chișineului, comitatulŭ Aradului, pentru abstinență dela alegerĭ și pentru solidaritate cu hotărîrile conferinței din Sibiiu.

Despre aceste adunărĭ amŭ primitŭ scire până aḍĭ și ele ne dovedescŭ, că glasulŭ conferenței partidei naționale române a aflatŭ unŭ puternicŭ rĕsunetŭ și între Românii din Bănatŭ și Țera ungurescă.

Faptulŭ acesta nu póte de câtușĕ ne încurageze sĕ continuămŭ cu energiă totŭ mai mare lupta, căcĭ vedemŭ că pe ḍi ce merge rêndurile ni se strîngŭ și dincóce ca și dincolo de munții Ardealului, prinḍêndŭ totŭ mai adêncĭ rĕdăcinĭ idea solidarității nóstre naționale.

Mișcarea electorală.

Mâne în 18 Iunie n. se facŭ alegeri dietale în comitatele: Trei-Scaune, Aradŭ, Timișŭ, Torontalŭ; în orașele: Brașovŭ, Elisabetopole, Ocna, Sibiiu, Baia, Aradŭ, Olahfalău. In 19 Iunie în comitatele: Brașovŭ, Sibiiu; în orașele: Crișulŭ mare, Timișóra, Vĕrșețŭ. In 20 Iunie în comitatele: Bistrița-Năsĕudŭ, Făgărașŭ, Carașŭ-Severinŭ, în orașele: Chezdi-Osorheiu, Bichișŭ.

In *Sibiiu* candidatulŭ naționalŭ sasŭ Dr. Meltzl în discursulŭ sĕu programŭ ḍise: »Oposițiunea nóstră nu privesce pe poporulŭ maghiarŭ, care în puterea dreptului sĕu istoricŭ, a numĕrului sĕu, a posesiunei sale și a inteligenței sale e destinată a avé rolulŭ conducĕtorŭ în acestŭ statŭ« și că nicĭ nu ne incumetămŭ a nu-i lăsa loculŭ de *primus interparcs*. Și nicĭ „limba maghiară a statului" nu o privesce oposițiunea nóstră, deórece noi, în interesulŭ unității statului și a administrațiunei statului o ținemŭ de necesară și în acésta se deosebesce fidelitatea Sasilorŭ cătră statŭ de fidelitatea Cehilorŭ, Slovenilorŭ și Polonilorŭ. Oposițiunea nóstră privesce acele disposițiunĭ, nu atâtŭ ale puterii legislatorice, câtŭ mai multŭ ale puterii esecutive, care suntŭ de natură a ne lipsi de puținteluŭ aerŭ și lumină ce ni suntŭ necesare ca sĕ trăimŭ. Căcĭ vremŭ sĕ trăimŭ ca Sasĭ, ca Germanĭ. Stă vre o dorință a nóstră în contradicere cu interesele statului? Cerĕmŭ noi óre o rĕsturnare a întocmirilorŭ esistente ale statului, de esemplu reactivarea vechei constituțiunĭ ardelene, care a declaratŭ 1.200,000 cetățenĭ românĭ ai statului de morțĭ politicesce și le-a lăsatŭ numai onorea d'a munci în sudórea fețiĭ lorŭ pentru alții și de a plăti dărĭ? Cerĕmŭ noi vr'o posițiune privelegiată, favorurĭ orĭ concesiunĭ în contulŭ altorŭ ómenĭ, orĭ în contulŭ statului? Cererile nóstre suntŭ multŭ mai modeste: sĕ dispunemŭ după lege de averea nóstră în serviciulŭ intereselorŭ nóstre culturale, sĕ se respecte autonomia nóstră în biserică și școlă, conformŭ legii, sĕ se abróge disposițiunile privitóre la școlă, care vatĕmă directŭ legea, precum e și cu instrucțiunea limbei maghiare, ș. a. — Peste totŭ discursulŭ se caracteriséză prin slugărnicĭă și insinuărĭ, care mergŭ până a arunca pe Sasĭ în brațele Maghiarilorŭ.

In comitatulŭ *Baranya* se comitŭ escese și scandalurĭ ne mai pomenite. *Bătăi cu petre, jafŭ, devastare* suntŭ la ordinea ḍilei. In cerculŭ Baranyavar ómenii nu cutéză a eși pe strade.

In *Uezbegh* din comit. Neutra, alegĕtorii au spartŭ ferestrile judelui localŭ, s'au bătutŭ cu gendarmii în numĕrŭ de 8, carĭ au făcutŭ usŭ de arme. Trei persóne au fostŭ omorite de glónțe, două greu și trei ușorŭ rănite. A sositŭ o companiă de honvedĭ.

In *Bichișŭ-Ciaba* candidatulŭ Falk a fostŭ primitŭ cu alaiu. Intre primitorii jidano-maghiarĭ figuréză și slugarnicii *Dr. Bonciu* jun. și *Dumitru Bonciu*, care e și președintele partidei „liberale" ungurescĭ.

In *Erlau* candidatulŭ guvernamentalŭ Moriz Iokai ḍise: „M'așŭ bucura, décă națiunea ungurescă ar fi în acéstă patriă de sine-stătătóre, independentă. Der scițĭ că suntemŭ în minoritate. Décă vre-odată fiecare, chiar de n'ar vorbi unguresce, se va simți cu inimă ungurescă, décă națiunea va fi așa de întărită, încâtŭ sĕ se pótă opune acelorŭ elemente, care vréu sĕ o spulbere de pe suprafață, atuncĭ va fi venitŭ timpulŭ pentru independență." — Va sĕ ḍică „națiunea" aștéptă ca totŭ alții sĕ se sacrifice pentru ca sĕ o scotă deasupra, sĕ o facă independentă! Apoi décă e vorba ca „națiunea" sĕ ajungă independentă, când fiăcare nemaghiarŭ va simți maghiaresce, atuncĭ independența e amânată *ad calendas graecas*.

In *Clușiu* Gabrielŭ Ugron în vorbirea sa declară că va cere dietei: reducerea serviciului militarŭ la 2 anĭ. reducerea numĕrului funcționarilorŭ statului pentru inlăturarea deficitului, scăderea censului electoralŭ pentru Ardealŭ și acordarea dreptului de alegere la toțĭ cetățenii carĭ sciu scrie și ceti.

In *Varadia*, fiindŭ convocată o conferință a oposițiunei moderate din cerculŭ electoralŭ Moravicza, nu s'a pututŭ ține. Candidatulŭ *Emilŭ Babeșŭ* la intrarea sa în comună a fostŭ primitŭ cu strigărĭ de: „Setreasca« la adresa candidatului guvernului. Acestei situațiunĭ critice a candidatului i-a pusŭ capĕtŭ fisolgăbirĕulŭ disolvândŭ adunarea. — Fiecare dórme cum 'șĭ-așterne.

In *Hegyfalu*, comit. Eisenburg, alegĕtorii oposițiionalĭ au bătutŭ cu lemne și cu furcĭ de gunoiu pe unŭ alegĕtorŭ guvernamentalŭ așa de rĕu, încâtŭ acesta după două ḍile de chinurĭ murĭ.

In *Terebes* candidatulŭ Theodor Andrassy ḍise în discursulŭ sĕu programŭ între altele: „O înțeléptă politică orientală se póte cugeta pentru noi numai atuncĭ, când brațulŭ nostru va fi deopotrivă puternică pentru pedepsire, ca și pentru premiare". — Câtă îngâmfare ridiculă în aceste cuvinte nechibzuite!

In *Alba-regală* are sĕ fiă luptă înverșunată. Conducĕtorulŭ partidei guvernului Felmayer a declaratŭ că dăruesce 1000 fl. pentru monumentulŭ martirilorŭ proiectatŭ acolo, décă candidatulŭ oposițiunalŭ contele Karoly se va găsi trecutŭ în vr'o listă electorală valabilă pe 1887. Din contră contele Karoly a declaratŭ că dăruesce în acelașĭ scopŭ 2000 fl. pentru casulŭ când comisiunea competentă a camerei deputațilorŭ n'ar verifica alegerea sa — negreșitŭ presupunêndŭ că Felmayer depune cei 1000 fl. oferițĭ, décă contele Karoly se verifică. — Cum se jócă »patrioții« cu banii....!

Din *Sebișŭ* se împărtășesce, că de astădată și câțĭ va Românĭ slugarnicĭ, ca și Sasii slugarnicĭ de acolo, dau tércóle candidatului guvernului Toldy-Horvath, cu tóte că acesta nu i-au socotitŭ nicĭ măcarŭ de atâta lucru vrednicĭ, ca sĕ le dea o dare de sémă dela dietă.

Din Deva se scrie, că corteșii-solgăbirĕi Markossy din Baia de Crișiu și Krasznay din Bradŭ au fostŭ în Deva ca sĕ ducă pe Hollaky, contracandidatulŭ lui Truța, pentru cerculŭ *Baia de Crișiu*, cu stégurĭ pe care se cetea: „Eljen Hollaky!" și „Trească Hollaky!" Intre alegĕtorii adușĭ de corteșĭ a fostŭ, se ḍice, și unŭ preotŭ greco-catolicŭ. — Cu ce dreptŭ corteșii-solgăbirĕi folosescŭ limba românéscă pe stégurĭ ungurescĭ? Ce slugarnicŭ de preotŭ a fostŭ acela?

„Kronstädter Zeitung" publică unŭ apelŭ, ce-lŭ adreséză alegĕtorilorŭ sașĭ din Țéra Bârsei președintele comitetului partidei poporale săsescĭ Iosefŭ W. Filtsch. In apelŭ se ḍice că o clică guvernamentală nemulțămită numai cu cerculŭ Săcelelorŭ-Hermanului are de gândŭ sĕ pună în ambele cercurĭ electorale din orașŭ contracandidațĭ. Prin urmare e o seriósă datoriă de partidă a alegĕtorilorŭ ca sĕ apară la loculŭ de alegere în numĕrŭ complectŭ, căcĭ numai atuncĭ e sigură victoria Sasilorŭ. In cerculŭ I se alegŭ în casa sfatului, în cerculŭ II la hotelŭ Nr. 1. Actulŭ alegerei începe la 8 óre diminéța.

Dela Meseșŭ, 1 (13) Iuniu 1887.

D-lŭ Dr. Ioanŭ *Nichita* advocatŭ în Zelau unŭ bărbatŭ devotatŭ causei naționale — ca representantŭ alŭ acestui cercŭ la conferința generală din Sibiiu, — a convocatŭ o conferință pe ḍiua de 12 Iuniu st. n. a. c. în comuna Stérciu, cu scopŭ de-a aduce la cunoscința poporului conclusele conferinței generale din Sibiiu despre atitudinea, ce ar avé a o observa Românii față cu alegerile presente. O stratagemă rafinată din partea guvernamentalilorŭ vréu sĕ o amintescŭ pe scurtŭ.

Trebue sĕ premitŭ, că guvernamentalii șĭ-au împlinitŭ cu destulă punctuositate datorințele »patriotice«, trimițêndu-șĭ agenții lorŭ, cărora sĕrbătorile sântelorŭ Rosalii s. v. le-au oferitŭ binevenita ocasiune, fiindŭ totŭ poporulŭ pe acasă. Și unulŭ din acești agențĭ cu numele Pop Szilagyi. . . . care descinde în linia dréptă dela divulŭ Traianŭ, décă d-sa nu s'ar supĕra pentru acéstă indiscrețiune. . . acestŭ domnișorŭ tinĕrŭ a aflatŭ de bine, chiar în ḍiua primă a sântelorŭ Rosalii, se ostenéscă prin comunele române și sĕ seducă poporulŭ, conturbându'lŭ în împlinirea datorințelorŭ religióse.

A doua ḍi de Rosalii, adecă în 6 Iuniu a. c. st. n. s'a ținutŭ în Cizerŭ la casa d-lui Ioanŭ Papŭ, notarŭ și magistru postalŭ, o conferință, respective unŭ banchetŭ, în care deputatulŭ guvernamentalŭ Lörinci György șĭ-a desfășuratŭ programa. La acestŭ banchetŭ splendidŭ au participatŭ și »vrednicele« antistii comunale din apropiere c'unŭ numĕr însemnatŭ din poporulŭ alegĕtorŭ. A avutŭ însĕ și acestŭ banchet, — ca tóte lucrurile din lume — unŭ picŭ de umbră: nicĭ unŭ »popă« românescŭ n'a luatŭ parte la banchetŭ. . . . A mai obvenitŭ însĕ și unŭ altŭ incidentŭ neplăcutŭ: notariulŭ din Stărciu, d-lŭ Petru Papŭ, séu că se bucură de puțină popularitate, séu că

a fostŭ indiferentŭ față cu datorințele patriotice, destulŭ că dênsulŭ a presentatŭ prea puținĭ alegĕtorĭ. Era dérĕ lucru naturalŭ că pentru acéstă negligință sĕ capete imputărĭ și amenințărĭ. Nu voimŭ sĕ aruncămŭ cu petri asupra notarilorŭ, scimŭ prea bine posițiunea lorŭ, cum că suntŭ siliți sĕ facă după cum le flueră alții!

Guvernamentalii au datŭ însĕ notarului din Stirciu o bună ocasiune sĕ-șĭ repareze greșéla.. au mai dispusŭ o altă conferință în Stêrciu, la numitulŭ notarŭ, și așa conferința au aflatŭ de bine a o pune chiar pe ḑiua de 12 Iuniu st. n. în care ḑi trebuia sĕ se țină și conferința română... Acéstă coincidință minunată de sigurŭ n'a fostŭ întêmplătóre, ci anume pusă la cale. D-lŭ notarŭ li-a făcutŭ óspeților inalți portă de triumfŭ, a condusŭ unŭ lăutarŭ cu cetera, și poporulŭ împilatŭ de multe greutăți amare, ca sĕ-șĭ mai uite de acestea, s'a adunatŭ în numĕrŭ măricelŭ, la voia bună, la casa comunală, la locuința d-lui notarŭ, în a cărui curte era pusă la libera disposițiune o bute de vre-o 6 ferĭ plină de rachiu, care deșertându-se în mai multe rêndurĭ, se umplea érășĭ iute ca din peveste. De unde și pe alŭ cui contŭ?... Ce întrebare naivă! Pachete de țigărĭ erau în abundanță.... și bieții țĕranĭ, carĭ în timpurĭ normale în lipsa tăbacului ișĭ ardŭ sgura de pe pipă, erau acum și ei galanțĭ cu țigărĭ....

Dér se revinŭ la obiectŭ: Membrii conferinței naționale erau adunațĭ. Unŭ numĕrŭ frumosŭ de inteligință și delegațĭ din poporŭ era de față. Sosindŭ și convocatorulŭ conferinței d-lŭ Ioanŭ *Nichita* inteligința s'a adunatŭ pentru prealabilă consfătuire la casa ospitala a preotului din locŭ, la d-lŭ A. Vicașiu. Și-au esprimatŭ cu toții regretulŭ pentru coincidința obvenită, și după óre care discusiune s'a otăritŭ sĕ se țină conferința, cu tóte că era temere fundată de vr'unŭ incidentŭ neplăcutŭ. S'a ținutŭ dérĕ conferința în localitatea scólei din locŭ, care este în imediată apropiere de casa comunală, în a căreia dosŭ parte din poporŭ încă ținea o conferință — lângă butea de rachiu...

Sala spațiósă a scólei era plină de inteligință și poporŭ și ședința s'a începutŭ sub controla d-lui pretore Nagy Domokos. La propunerea d lui Dr. Ioanŭ *Nichita*, care în terminĭ precișĭ și cu espresiunĭ simpatice espuse causele meritorie ale conferinței, se alese de președinte ad hoc la acéstă conferință: M. O. D. *Teodorŭ Popŭ*, protopopŭ în Ortelecŭ, érĕ de notarŭ: *Ioanŭ Popiliu* preotŭ în Sigu.

Președintele, în unŭ stilŭ poporalŭ și bine înțelesŭ, esplică poporului conclusele conferinței din Sibiiu, carĭ de astă-dată recomandă passivitate, făcêndu-lŭ atentŭ, cum că dreptulŭ de alegere este celŭ mai mare dreptŭ alŭ omului, preste care nu dispune nicĭ o lege, nicĭ o diregĕtoriă din țéră, și prin urmare sĕ se foloséscă de acestŭ dreptŭ în deplină libertate. Apoi întrebă adunarea, că primesce otărîrea conferinței din Sibiiu de a sa? Primindu-se fără nicĭ o esceptiune, președintele mai adauge: Sĕ țină toțĭ solidaritatea, și deocamdată sĕ ne păstrămŭ voturile pentru timpurĭ mai favoritóre... Décă totușĭ óre-cine nu ar voi sĕ se țină de acestea, respectivulŭ sĕ facă cum îi va dicta mintea, dér ce va face, sĕ facă din convingere, nu din interesŭ meschinŭ, și sĕ nu-șĭ vêndă nimenĭ votulŭ, acestŭ dreptŭ sântŭ, câte pentru o litră de rachiu. — Și acestea d-lŭ președinte le-a esplicatŭ țĕranilorŭ. — Eiŭ fù aplaudatŭ, numai unii țĕranĭ murmurau în continuu, fiindŭ bețĭ de rachia guvernamentală. Astfelŭ se sfințesce la noi legea electorală! — Mai făcêndu-se unele propunerĭ în meritŭ ședința se rădică, și ne-amŭ dusŭ care încătrău, părêndu-ne bine, că amŭ scăpatŭ în pace.

Demonstrațiunĭ în Belgradŭ.

Venirea la putere a cabinetului Ristićĭ a fostŭ întêmpinată cu mare entusiasmŭ în Belgradŭ și cu demonstrațiunĭ pentru Rusia și contra Austro-Ungariei. Localulŭ clubului liberalŭ și mulțime de case private au fostŭ decorate și iluminate sĕrbătoresce. Miĭ de ómenĭ se adunaserĕ înaintea localului și pe strade strigândŭ „sĕ trăiască Ristićĭ-Velimirovićĭ, Serbia și Rusia, încâtŭ rĕsuna aerulŭ. In tóte localurile publice s'a cântatŭ imnulŭ sĕrbescŭ și rusescŭ. Pe la 2 óre nóptea, poporulŭ a străbătutŭ stradele strigândŭ: „Trăiască Serbia! Trăiască Rusia! Trăiască cabinetulŭ Ristićĭ! Josŭ Garașanin! Josŭ Austro-Ungaria!" Apoi s'a adunatŭ mulțimea în fața locuinței lui Garașanin, fostulŭ ministru-președinte, i-au spartŭ ferestrile și i-au strigatŭ: „Josŭ autorulŭ dela Slivnița! Piară Garașanin! Piară Austria!" Garașanin a trasŭ patru focurĭ de revolverŭ în mulțime și a rănitŭ cu mare greutate isbuti poliția sĕ restabiléscă ordinea și sĕ liniștéscă emoțiunea poporului.

Foile rusescĭ suntŭ fórte vesele de venirea la putere a lui Ristićĭ. „Novoști" și „Wjedomosti" ḑicŭ că Ristićĭ trebue acum sprijinitŭ seriosŭ de Rusia, nu numai cu promisiunĭ și frase, deórece va avea grea luptă cu influința austro-ungară. „Sviet" mai doresce acum și rehabilitarea exilatului metropolitŭ Michailŭ.

Unŭ *Ukas* regescŭ dispune disolvarea Scupcinei pentru perioda de ăstŭ anŭ. In Augustŭ orĭ Septemvre se vorŭ face alegerĭ nouĕ. Garașanin va candida la alegerĭ cu scopŭ ca în viitórea Scupcină sĕ apere fostulŭ cabinetŭ de atacurile ce se vorŭ vidica în contra lui.

Din tóte părțile țĕrii sosescŭ telegrame de felicitare noului cabinetŭ, în tótă țéra se facŭ festivitățĭ, banchete, iluminațiunĭ. Unŭ imposantŭ conductŭ cu facle și iluminațiune voia sĕ întocmescă poporațiunea Belgradului, dér poliția le-a opritŭ. Liniștea nu s'a mai turburatŭ.

SCIRILE ḐILEI.

In *Ceanulŭ mare* de pe Câmpiă, scrie „Kolozsvár" s'a făcutŭ esamenulŭ cu copii dela scóla de statŭ cu unŭ succesŭ *nu prea îndestulitorŭ*, părinții copiilorŭ, carĭ au asistatŭ la esamenŭ, șĭ-au esprimatŭ în publicŭ neîndestulirea lorŭ. Numĕrulŭ copiilorŭ de scólă a fostŭ în anulŭ acesta numai 13, multŭ mai micŭ ca în anulŭ trecutŭ. Astfelŭ stândŭ lucrulŭ, — ḑice „Kolozsvar" — banii ce s'au datŭ pentru susținerea acestei scóle suntŭ, banĭ perduțĭ. — Asta'i sórtea scólelorŭ unguresci din comunele neunguresci. Așa și merită.

—x—

Adĭ 17 Iunie n. espiră termenulŭ de pedépă a d-lui *Cornelŭ Popŭ Păcurarŭ* și va fi pusŭ în libertate.

—x—

Scóla mixtă elementară de statŭ din opidulŭ *Mociu*, după cum se raportéză, a avutŭ în decursulŭ acestui anŭ 84 scolarĭ ordinarĭ și 19 repetitorĭ Esamenulŭ s'a ținé la 26 și 27 Iuniu. Câtŭ pentru succesulŭ, ce se speră, tace cronica. Numĕrulŭ scolarilorŭ însĕ nouĕ ni se pare prea esageratŭ, de nu cumva acéstă scólă este impopulată și cu copii românĭ, căcĭ numĕrulŭ neromânilorŭ în Mociu e prea neînsemnatŭ pentru ca sĕ pótă da unŭ contingentŭ așa de mare de copii de scólă. Nu ni s'arŭ putea da de vre-unŭ Românŭ cu inimă deslușirĭ în acéstă privință?

—x—

Têrgulŭ anualŭ de primăvéră alŭ *Brașovului*, ce s'a începutŭ erĭ, e slabŭ cum nu s'a mai pomenitŭ. E multŭ mai slabŭ ca unŭ têrgŭ bunŭ de sĕptĕmână. Nicĭ vênḑĕtorĭ ca altă dată nu suntŭ, dér nicĭ cumpĕrătorĭ. De îmbulzélă nu se póte plânge nimenea, cu atâtŭ mai puținŭ de îmbulzéla cavalerilorŭ de industriă séu a pungașilorŭ, căcĭ „nemilósa" poliția a pusŭ la umbră vr'o 20 de asemenea cavalerĭ, ca sĕ nu'i ardă sórele, orĭ sĕ'i bată plóia câtŭ va dura têrgulŭ.

—x—

Academia Română a publicatŭ ḑilele acestea, ca suplimentŭ la Documentele Hurmuzaki, alŭ doilea volumŭ de documente francese strînse de d. A. I. Odobescu din arhiva ministerului afacerilorŭ străine din Parisŭ. Aceste documente mergŭ dela 1709 până la 1812 și conținŭ între altele nisce memorii ale generalului Langeron fórte interesante pentru viéța socială și politică a țĕrilorŭ române la începutulŭ secolului nostru.

—x—

Camera de comerțŭ și industriă din Brașovŭ e oficială încunosciințată, că la 6 Iulie c. st. v. atâtŭ la direcția de construcțiunĭ a ministerului reg. românŭ de instrucțiune în Bucurescĭ, câtŭ și la prefectura reg. română din Tecuciu se va ține *licitațiune* pentru darea în întreprindere a *construirei unui gimnasiu în Tecuciu în valóre de 160,000 francĭ cheltuelĭ*. Cercurile interesate se facŭ atente la acésta.

„*Școla și Familia*", fóiă pentru părințĭ și învĕțătorĭ, ce ese de 2 orĭ pe lună în Brașovŭ sub redacțiunea d-lorŭ *Ioanŭ Popea* și *Andreiu Bârseanu*, conține în Nr. 4 dela 15 Maiu: Scăderile în învĕțămêntulŭ religiunei în școla nóstră poporală, de I. Popea. — Despre educațiune, trad. după Schopenhauer, de I. C. Panțu. — Din convorbirile unei mame, de G.—Mititica (schiță din năcasurile ḑilnice) de B.—Bibliografiă. — Diverse. — „Românulŭ" din Bucurescĭ, în Nr. sĕu de'a 24 Maiu v. vorbindŭ despre acéstă fóiă, se esprimă astfelŭ: „Érășĭ unŭ darŭ frumosŭ și folositorŭ facŭ concetățenilorŭ lorŭ și în genere Românilorŭ d-nii Ioanŭ Popea și Andreiu Bârseanu cu a lorŭ revistă bilunară „Școla și Familia", care apare în Brașovŭ și în care vedemŭ cu o deosebită plăcere, că domnescŭ fără jignire adevĕratele principie pedagogice, precum și o limbă frumósă românéscă, fără pedantismŭ și fără erudite încurcăturĭ. Astfelŭ de publicațiunĭ conscienţióse și muncite merită încuragiarea tuturorŭ ómenilorŭ de bine. Noi felicitămŭ redacțiunea „Școlei și Familiei" din Brașovŭ și'i urămu succesŭ continuu pe calea, ce a apucatŭ".

Câțĭ alegĕtorĭ de deputațĭ dietalĭ suntŭ în Ungaria?

La acéstă întrebare actuală rĕspunde cea mai nouă broșură din revista economică națională „Nemzetgazdasági Szemle, redigeată de Dr. Franz Heltai la însărcinarea academiei. Numĕrulŭ totalŭ alŭ celorŭ îndreptățițĭ a alege în 1887 e 847.216 (1886: 830,313, 1884: 841.609, 1883: 818.699, 1882: 814.116.) Numĕrulŭ alegĕtorilorŭ, în anii în carĭ se facŭ alegerĭ dietale, e totdeuna mai mare ca în anii în carĭ nu suntŭ alegerĭ, dér totușĭ se arată și o crescere în numĕrulŭ totalŭ alŭ alegĕtorilorŭ Din 413 cercurĭ electorale suntŭ 332 cercurĭ comitatense și 81 orășenescĭ. In terminŭ mediu se vinŭ pe unŭ cercŭ 2051 alegĕtorĭ, și anume în cercurile comitatense 2220, în cele mai marĭ orașe 1741, în cele mai micĭ 968. In Pesta suntŭ cam 24.948 alegĕtorĭ în terminŭ mediu 2772 alegĕtorĭ de cercŭ. Cele mai marĭ cercurĭ electorale suntŭ: Sasca cu 6464, Biserica-Albă cu 6259, Panciova cu 5941, Homorn cu 4941, Uzdinŭ cu 4513, Budapesta-Iosefstadt cu 4114,

FOILETONU.

Vulturelŭ.

(Poveste.)

(Urmare.)

— „Nicĭ odată frate dragă,
„Nu te uitŭ viéța 'ntrégă;
„Nicĭ în rĕu și nicĭ în bine,
„Dragă, nu mĕ lasŭ de tine!..."
— „Cautŭ Vulturelŭ 'napoi
„Cum alérgă după noi
„Trei slugĭ trimișĭ de cea hórcă
„Sĕ ne prindă sĕ ne'ntórcă;
„De ne-orŭ prinde nu ni-i bine
„Căcĭ e vai, frate, de tine
„Că'n bucățĭ te va tăia,
„In căldare te-a băga
„Șĭ'apoi fiertŭ mi te-a mânca!..
„Dér de slugĭ ca sĕ scăpămŭ
„Hai dragă sĕ ne schimbămŭ;
„Tu te fă *cotorŭ de flóre*,
„Eu o *rosă'nflorîtóre*,
„Eu m'aședŭ pe-alŭ tĕu cotorŭ
„Și le dau miróse lorŭ...."
Așa apoi și făcéu
Iute dênșii se schimbau,
Unulŭ în cotorŭ de flóre
Altu'n rosă'nflorîtóre....
Slugile carĭ se grăbéu
Etă că s'apropiau
De pădurea sunătóre
Și de cea frumósă flóre;
Multŭ în laturĭ totŭ cercau
Dérĕ pruncii nu-i vedeau;
Ci vĕḑêndŭ frumósa flóre
Mândră și mirositóre
De ea se apropiau
Lângă ea se așeḑau
Și pe rêndŭ o miroséu
Dér nicĭ unulŭ nu'ndrăsnea
Sĕ o rupă și s'o ia.
Către casă apoi pornescŭ
Și la baba i povestescŭ
Că pe prunci nu i-au aflatŭ
De-a lorŭ urmă n'au mai datŭ,
Și-i spunŭ numai c'au găsitŭ
Trandafirŭ mândru'nfloritŭ
Trandafirŭ iubitŭ de sóre
Ce sta p'unŭ cotorŭ de flóre....
Baba când îi audia
De mâniă mai crepa:
Aspru mi-ți-i ocăra
Către ei ḑicêndŭ așa:
— „O! voi nătântocilorŭ,
„Proștilorŭ, nebunilorŭ,
„Trebuia sĕ v'apucațĭ
„Și cotorulŭ sĕ-lŭ tăiațĭ
„Era rosa de pe elŭ
„Sĕ o fi luatŭ frumușelŭ
„Și păḑindŭ'o apoi bine
„Voi s'o fi adusŭ la mine!...
. . . .
„Mergețĭ iute înapoi,
„Amărățilorŭ de voi,
„Cotorulŭ totŭ sĕ-lŭ tăiațĭ
„Éră flórea s'o luațĭ
„Și grijindŭ de dênsa bine
„Iute-o aduceți la mine!..."
Slugile așa făcéu,
La drumŭ érășĭ se porneau
Către cea pădure désă
După flórea cea frumósă
Dér pe când s'apropiau
Pruncii érășĭ îi ḑăreu
Nițu, pruncuĭŭ frumușelŭ,
Ḑice către Vulturelŭ:
— „Vulturelŭ nu mĕ uita
„Și nicĭ când nu mĕ lăsa,
„Nu te despărți de mine
„Nicĭ la rĕu și nicĭ la bine!..
— „Nicĭ odată frate dragă
„Nu te uitŭ viéța'ntrégă,
„Nicĭ în rĕu și nicĭ în bine
„Dragă, nu mĕ lasŭ de tine!....
— „Cautŭ Vulturelŭ napoi
„Cum vinŭ érășĭ după noi
„Cei trei slugĭ trimișĭ de hórcă
„Sĕ ne prindă sĕ ne'ntórcă;
„De ne-orŭ prinde nu ni-i bine
„Căcĭ e vai, frate, de tine,
„Cum te-a prinde te-a tăia
„In căldare te-a băga
„Și-apoi fiertŭ te va mânca!...
„Dér de slugĭ ca sĕ scăpămŭ
„Hai dragă sĕ ne schimbămŭ:
„Tu te fă *bisericuță*;
„Eu mĕ facŭ o *coronuță*,
„Pe-alŭ tĕu turnŭ m'oiu așeḑa
„Și-așa érășĭ vomŭ scăpa!..."
Așa apoi și făcéu
Iute dênșii se schimbau:
Vulturelŭ bisericuță,
Nițu-o mândră coronuță...
Slugile care-alergau
Étă că s'apropiau
De pădurea fiorósă
De biserica frumósă.
Multŭ cercau, multŭ nĕcăjeau,
Prin prejurŭ multŭ căutau
Dér pe pruncĭ totŭ nu-i aflau,
Nicĭ cotorulŭ celŭ de flóre
Cu flórea mirositóre.
Ei biserica vedea
Cu coróna ce lucea,
Către dênsa se'ndreptau
De ea se apropiau
In lăuntru se băgau
Multŭ prin dênsa căutau
Dér nimica nu aflau..
Inapoi decĭ sĕ'nturnau
Către casă se duceau
Și la babă-i povesteau;

Godolo cu 4111, Carţagŭ cu 4017 alegĕtorĭ; celŭ mai micŭ cercŭ electoralŭ e Abrudulŭ cu 170 alegĕtorĭ.

Comedia carităţii.

Sub acestŭ titlu „Telegrafulŭ“ din Bucuresci vorbindŭ despre serbarea dela teatrulŭ naţionalŭ dată în folosulŭ victimelorŭ incendiului dela Opera Comică din Parisŭ, ḑice:

A veni în ajutorulŭ unorŭ nevoiaşĭ, loviţĭ de nenorocire, este datoria ómenilorŭ cu inimă. Nu suntemŭ dér în contra laudabilei iniţiative, ce s'a luatŭ la noi de a trimite obolulŭ nostru familiilorŭ lovite crudŭ prin nenorocirea intêmplată la Parisŭ.

Dér vai! Suntemŭ scepticĭ şi nu prea credemŭ, că tocmai simţimêntulŭ de compătimire este stimululŭ operei filantropice, care se face. Şi pentru ce suntemŭ scepticĭ?

Pentru că în giurulŭ nostru suntŭ mulţĭ nenorociţĭ, suntŭ incendiaţii din Giurgiu, din Tĕrgu-Neamţu, din Chirnogĭ, suntŭ ţĕranii loviţĭ de pelagră, suntŭ Românii din Transilvania, casele cărora s'au inundatŭ şi distrusŭ, — de ce óre nu s'a ridicatŭ pănă acum nicĭ o voce pentru a venì în ajutorulŭ acestorŭ nenorociţĭ? Pentru ce ne grăbimŭ a venì in ajutorulŭ străinilorŭ, când avemŭ la noi acasă atâţia nenorociţĭ? Pentru ce?

Ne oprimŭ a da rĕspunsŭ la acéstă întrebare şi estragemŭ dintr'unŭ ḑiarŭ belgianŭ urmátorulŭ articolŭ, care corĕspunde multŭ la cugetulŭ ce ne frĕmêntă:

„Cu ocasia incendiului dela Opera Comică, este de folosŭ sĕ facemŭ o constatare penibilă, der evidentă. Decă foculŭ ar fi arsŭ vre-o usină, decă ar fi consumatŭ trei sute de lucrătorĭ lăsândŭ fără pâne, fără vatră, fără haine, nisce femei nenorocite şi nisce copii şi mai nenorocițĭ, caritatea publică s'ar fi emoţionatŭ, der nimicŭ mai multŭ... S'ar fi datŭ ceva, fără indoială, der câtŭ se póte de puţinŭ, fără entusiasmŭ, fără vre-o idee de sacrificiu. Nenorocirĭ ca acestea se întêmplă în fie-care ḑi. Auḑi atuncia ḑicêndu-se: „Ah! sĕrmanii ómenĭ!“ şi celu care o ḑice, se gândesce cu totulŭ la altceva. Astăḑi însĕ e vorba de unŭ teatru. Caritatea nu mai cunósce atuncia limite la entusiasmulŭ sĕu şi se pune sĕ viseze de sacrificii nemai audite...

»Nebunia e atâtŭ de mare, că în faţa acestei nenorocirĭ, în faţa acestui doliu, Parisulŭ nu se gândesce la altceva, decâtŭ de a inventa serbărĭ şi petrecerĭ nouĕ, carĭ sĕ aducă şi mai mulţĭ banĭ. Instituţiunile de caritate, fundate în vederea unorŭ nenorocirĭ speciale, despóiă pe săracii lorŭ proprii de ajutórele aşteptate. Fiă-care se dă închipuirilorŭ celorŭ mai ciudate pentru a mărì acestŭ torentŭ de aurŭ, ce deja debordéză. Din tóte colţurile Europei actorii în vilegiatură scriu comitetelorŭ: »Alergŭ sĕ mĕ punŭ la disposiţiunea d-vóstre pentru balurile, representaţiunile şi petrecerile, pe care fără îndoiélă le veţĭ organisa«.

»Căcĭ nimenĭ nu se îndoesce, că hohote de rîsŭ trebue sĕ acopere aceste lacrime şi că o grimasă veselă trebue sĕ ascundă pe sĕrmanii ómenĭ, carì ingenunchéză şi plângŭ lângă grămeḑile informe de carne, carĭ au formatŭ cu o ḑi mai înainte afecţiunile şi mângâerile vieţii lorŭ. Caritatea acésta n'are decâtŭ unŭ singurŭ mijlocŭ: plăcerea. Ea merge înrolândŭ pe cumetrii cei mai glumeţĭ, căutândŭ farsele cele mai hazlii, pentru a acompania acestă defilare de cosciugurĭ triste şi a juca pe ruinele încă fumegânde, carĭ portă în chaosulŭ lorŭ secretulŭ a nu sciu câtorŭ morţĭ, necunoscute!

»Şi vanitatea este demnă tovarăşă a acestei comedii. In aceste donaţiunĭ sgomotóse, în acéstă căutare ardentă a publicităţii şi a reclamei murdare, găsescĭ unŭ egoismŭ crudŭ, care contrasteză grozavŭ cu sentimentulŭ compătimirii şi alŭ generosităţii, de care ei facŭ pradă. Acestŭ contrastŭ se manifestéză cu atâtŭ mai multŭ, cu câtŭ cea mai mare parte a acestorŭ donatorĭ, care nu negligéză nicĭ numele, nicĭ adresele, nicĭ calităţile lorŭ şi carĭ, decă suntŭ necunoscuţĭ, se onoreză chiar cu notorietatea vre-unui membru din familia lorŭ, ar închide mânile şi buzunarele lorŭ, decă buna lorŭ acţiune n'ar trebui sĕ fiă anunţată întregului universŭ, seu decă ea ar fi reclamată de o suferinţă ordinară«.

Cum trebue înţelésă caritatea.

„România Liberă“ dela 14 Iunie n. scrie:

Câte va familii din Parisŭ au fostŭ lovite de marì nenorocirĭ cu prilejulŭ incendiului Operei Comice. Aceste nenorocirĭ suntŭ purtate pe aripile publicităţiĭ în totŭ continentulŭ, ele provocă mila tuturorŭ ómenilorŭ de inimă, şi în tóte părţile se stringŭ ajutóre pentru potolirea suferinţii şi pentru căpătuirea celorŭ rĕmaşĭ pe drumurĭ. Ca pretutindenĭ, caritatea îşĭ are în acéstă imprejurare şi la noi luptătorĭ devotaţĭ şi energicĭ. — Nimicŭ mai frumosŭ şi laudabilŭ. Inainte de a fi omenĭ însĕ, suntem Românĭ. Inainte de a da ajutorŭ unui streinŭ depărtatŭ ca sĕ-şĭ zidéscă unŭ adăpostŭ, trebue sĕ ne gândimŭ la adăpostulŭ nostru. Decă nu-lŭ avemŭ acest adăpostŭ seu decă ne ploă în elŭ, naturalŭ că mai întâiu pe acesta iiŭ vomŭ îngriji, apoi pe'alŭ streinului, — şi streinulŭ, om cu judecată fiindŭ, nu ne va învinovăţi, orĭ-cât ne-ar fi de prietinŭ, orĭ-cât i amŭ fi de îndatoraţĭ.

Suntŭ, nu tăgăduimŭ, destule consideraţii pentru ajutorulŭ ce se organiseză la noi în folosulŭ nenorociţilorŭ dela opera comică din Parisŭ, si nu desaprobăm acestŭ ajutorŭ; der decă ne interesămŭ aşa de multŭ pentru suferinḑii de aceeaşĭ ginte cu noi, cel puţinŭ avemŭ acelaşŭ interesŭ realŭ pentru suferinḑii de acelaşĭ sânge cu noi, pentru fraţii noştri, pentru Românĭ? Etă ce nu vedemŭ.

Ca cestiune de educaţie naţională, e tristŭ că nenorocirile fraţilorŭ noştri nu ne mişcă aşa de efectivŭ ca nenorocirile unorŭ streinĭ. Suntŭ la noi în ţeră incendiaţĭ, suntŭ inundaţĭ sunt sute de familii ţĕrănescĭ ale cărorŭ producte câmpenescĭ au fostŭ totalŭ înecate de apă, alte sute de familii ale cărorŭ holde au fost distruse cu desăvêrşire de furtunĭ şi grindină; suntŭ fraţĭ de ai noştri în Transilvania, carĭ suferŭ de aceleşĭ nenorocirĭ suntŭ fraţĭ de ai noştri în Banatŭ nu mai puţinŭ sără, ciţĭ şi suferinḑĭ, — făcutu-s'a ceva pentru ei? gânditu-s'a măcarŭ cine-va sĕ le potolescă durerile, sĕ le dea mână de ajutorŭ, unŭ banŭ pentru mălai, o rogojină pentru adăpostŭ? Nimicŭ! . . .

Suntŭ mii şi mii de Românĭ totŭ atâtŭ de crudŭ loviţĭ de sorte, tot în atâtŭ de sfăşietóre chinurĭ, ca şi cele 70 de familii ale celui mai bogatŭ oraşŭ din lume, — şi pentru nenorociţii Parisului ne mişcămŭ convulsivŭ şi ne golimŭ pungile, pe când pentru nenorociţii noştri nicĭ capul nu ne dóre! Acesta e o situaţiă ce nu scimŭ unde se mai póte afla pe faţa globului terestru.

Cea mai bună lecţiune pe care capitala Franciei ar pute sĕ o dea ómenilorŭ noştri de iniţiativă in cestiune carităţii, lecţiune ce de sigurŭ ar prinde mai multŭ decâtŭ observaţiile ce noi ne permitemŭ a le face, ar fi cam acesta:

„Recunoscĕtorĭ pentru ajutorulŭ ce binevoiţĭ a trimite victimelorŭ operei comice, vé rugămŭ primiţĭ aceştĭ banĭ înapoi şi împărţiţi'i nenorociţilorŭ ţĕrii d-vóstre, carĭ suntŭ şi mai mulţĭ decâtŭ ai noştriĭ, şi mai fără sprijinŭ.“

TELEGRAMĂ PART. a „GAZ. TRANS.

BISTRIŢA, 17 Iunie. — Cornelŭ Popŭ Pĕcuraru a fostŭ eliberatŭ aḑĭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 17 Iunie. — Distinsulŭ membru alŭ teatrului poporalŭ Tamassy, pe când voia sĕ părăséscă aséră garderoba, fù lovitŭ de paralisiă de creerĭ. Starea lui e fórte îngrijitóre.

AGRAM, 17 Iunie (séra) — Dintre 97 alegerĭ, 80 suntŭ favorabile partidei guvernamentale, 6 celei independente, 8 Starcevicianilorŭ.

BUCURESCĬ, 17 Iunie. — *Unŭ incendiu groznicŭ a distrusŭ în oraşulŭ Botoşanĭ 1000 de case.*

Lista de subscripţiune,

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu şi inundare.

Au mai incursŭ:

Dela poporenii din Hidveg şi filia Mojadŭ prin d. protopopŭ Ioanŭ Vicaşŭ, pe lista d-sale:

D lŭ Ioanŭ Vicaşŭ, protopopŭ . . .	2 fl.	
D-lŭ Samuilŭ Bădescu, notarŭ. . .	1 fl,	
Simeonŭ Emberŭ, posesorŭ	1 fl.	
D-na Maria Szilagyi, vĕduvă . . .	1 fl.	
D-lŭ Vasile Popŭ, posesorŭ, Mojadŭ.		60 cr.
Colonulŭ Gligorŭ Dragoşŭ 8 cr. şi măsarulŭ Georgiu Aciu 5 cr., laolaltă . .		13 cr.
Din colecta de bucate vêndute, s'a scosŭ in banĭ suma de	6 fl.	27 cr
Cu totulŭ	12 fl.	—
Dela d lu Nicolae Mocanŭ, Satulungŭ	5 fl.	
Dnii George Aldea et Comp. Satulung	2 fl.	
D lŭ Bărbuceanu, Braşovŭ	1 fl.	
„ Vas. Grădinarŭ, „ . . . , .	1 fl.	
» Nec. Furnică »	1 fl.	
„ George Furnică „	1 fl.	
„ Ioanŭ Băltagŭ, Satulungŭ. . .		50 cr
„ Radu Aldea, » . . .		50 cr
Suma	24 fl.	—

Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 121 alŭ „Gaz. Trans.“ Lei noi 1220 şi 286 fl. 17 cr

(Va urma). Totalŭ Lei n. 1220 310 fl. 17 cr

Le mulţumimŭ generoşilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociţilorŭ, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

DIVERSE.

Universitate de femci. — Foile rusescĭ spunŭ, că o comisiune, care se ocupă cu instrucţiunea superióră a femeilorŭ din Rusia, a elaboratŭ unŭ proectŭ de lege pentru înfiinţarea în Rusia a unei universităţĭ de femei, care va avea facultăţĭ de istoriă şi filosofiă, de sciinţe naturale şi matematice, precum şi un institutŭ medicalŭ. In acéstă universitate vor fi admise numai femei carĭ au obţinutŭ bacalaureatulŭ, adecă înţelegŭ bine limba latină şi grécă. Programa va fi ca a celorlalte universităţĭ.

Necrologŭ. — Ana Caliani născută Romanţiai ca fiică, Iacobŭ Caliani ca ginere, în numele lorŭ şi a copiilorŭ lorŭ Emilia, Iuliusŭ, Alesandru şi Ana şi a numeroşilorŭ consângenĭ cu inima frântă de durere anunţă că pré iubitulŭ tată, socru, moşŭ, *Ioanŭ Romanţiai de Romanţia*, fostŭ preotŭ gr. cat. în parochia Sindului, după unŭ morbŭ mai îndelungat în 10 a l. c. la 9 óre a. mr. în etate de 78 — a preoţiei sale de 52 şi a vĕduviei de 32 anĭ — a încetatŭ de a mai vieţui. Osămintele în 12 l. c. i s'au petrecutŭ după ritulŭ gr. cat. în cimitirulŭ familiarŭ şi acolo s'au aşeḑatŭ spre odichnă eternă.

Fiă-ĭ ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu.

Multă vreme c'au cercatŭ
Dér de prunci totŭ n'au mai datŭ,
Nicĭ de celŭ cotorŭ de flóre
Cu cea rosă'nfloritore,
Şi că orĭ câtŭ au cercatŭ
Nimicŭ alta n'au aflatŭ,
Numai o bisericuţă
Cu o mândră coronuţă,
Spunŭ că'n dênsa au intratŭ
Şi totŭ loculŭ l'au cercatŭ
Dér nimica n'au aflatŭ...
Baba cum îi auḑia
De mâniă mai crepa
Aspru ér îi ocăra
Cătră ei ḑicêndŭ aşa:
— „O! voi amărîţilorŭ,
„Proştĭ şi hăbăucilorŭ!
„Trebuia sĕ v'apucaţĭ
„Biserica s'o stricaţĭ
„Er corona s'o luaţĭ
„Şi păḑind'o apoi bine
„Sĕ veniţĭ cu ea la mine!“...

. . . .

Acum baba se gătea
La drumŭ însaşĭ se pornea
Cu cei trei slugĭ după ea,
Şi mergeau în fuga mare
Spre pădurea cea din cale...
Dér pe când s'apropiau
Pruncii érăşĭ îi ḑăreau,
Dér pe baba când vedeau
Şi ei, ḑĕu, se spăriau...
Niţu prunculŭ frumuşelŭ
Ḑice cătră Vulturelŭ:
— „Vulturelŭ, nu mĕ uita,
„Şi nicĭ când nu mĕ lăsa,
„Nu te despărţi de mine
„Nicĭ la rĕu şi nicĭ la bine!...«
— „Nicĭ odută, frate dragă,
„Nu te uitŭ vieţa 'ntrégă,
„Nicĭ în rĕu şi nicĭ în bine,
»Dragă nu mĕ lasŭ de tine!....“
— „Caută, Vulturelŭ, napoi
Cum vinŭ érăşĭ după noi
Slugile şi baba horcă
Sĕ ne prinḑă sĕ ne'ntórcă
„De ne-orŭ prinde nŭ ni-i bine,
„Căcĭ e vai dragă de tine,
»Cum te-a prinde te-a tăia,
„In căldare te-a băga,
„Şi-apoi fiertŭ mi-te-a mânca!...
„Dér ca erăşĭ sĕ scăpămŭ,
»Hai dragă sĕ ne schimbămŭ:
„Tu: în *tĕu cu apă mare*,
„Eu: în *raţă 'notătóre*,
„Pe-a ta apă voiu nota
Şĭ-aşa érăşĭ vomŭ scăpa!...“
Aşa apoi şi făceau.
Amêndoi mi se schimbau
Vulturelŭ: într'unŭ tĕu mare
Niţu-n raţă 'notătóre...
Baba, care se grăbea,
Étă, étă i-ajungea,
Biserica n'o vedea,
Nicĭ florea cea frumuşea,
Numai tĕulŭ ăsta mare
Cu răţuica 'notătore...
Baba tĕulŭ când vedea
De mâniă mai crepa
Căcĭ prea bine ea scia
Cumcă tĕu-i: Vulturelŭ,
Niţu: raţa de pe elŭ...
Şi-'n mânia ei cea mare,
In a ei mare turbare,
Baba mi-se apuca
Din tĕu apa ca s'o bea,
Dór'a prinde acea raţă
Sprintenă, albă la faţă.
S'o ducă-acasă cu sine,
Pe când vênătoriulŭ vine;
Căcĭ raţa Niţu era,
Éră ea de nu-lŭ ducea,
Vênătoriulŭ când venea
După dênsulŭ întreba
Şĭ-apoi decă elŭ afla
Cum că dênsulŭ a fugitŭ
Casa şĭ-o-a părăsitŭ
Atuncĭ vai era de ea
Căcĭ pe locŭ o împuşca.
Ea se necăjesce tare
Bêndŭ la apă cu turbare
Din acestŭ tĕu latŭ şi mare;
Insĕ vai şĭ-amarŭ de ea,
Căcĭ de apă se umfla,
Lângă tĕu apoi crepa
Şi viéţa i se găta...

. . . .

Pruncii apoi se schimbau
Ce-au fostŭ érăşĭ se făceau,
Celŭ tĕu: mândrulŭ Vulturelŭ;
Raţa: Niţŭ frumuşelŭ,
Şi plecară cătră casă
Cântândŭ hore multŭ voióse
Cu-alorŭ tată se'ntâlniau
Şi voioşĭ îi povesteau
Că ce astăḑi au păţitŭ:
Cum de-acasă au fugitŭ,
Cum din prunci ei s'au schimbatŭ
Intr'unŭ tĕu afundŭ şi latŭ
Şi cum baba a crepatŭ!...

. . . .

Ei de astăḑĭ înainte
Trăescŭ ér cu-alŭ lorŭ părinte
In deplină fericire,
Veseliă şi iubire
Dragoste şi liniştire!...

Beiuşŭ, Februarie 1887.

(După Ferdinand Schmidt).

Ioanŭ Moţa.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Iuniu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101 70
Rentă de hârtiă 5%	87.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	116 70
Bonurĭ rurale ungare	104 60
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99 40
Imprumutulŭ cu premiu ung.	127 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 60
Renta de hârtiă austriacă	81 40
Renta de arg. austr.	82.40
Renta de aurŭ austr.	112 90
Losurile din 1860	136.75
Acţiunile băncei austro-ungare	885 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286 25
Act. băncei de creditŭ austr.	283.10
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 97
Napoleon-d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 imp. germ.	62.35
Londra 10 Livres sterlinge	126 65

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 4 Iunie st. v. 1887.

	Cump.	vênd
Renta română (5%).	92—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94½	95¼
» convert. (6%)	88—	88½
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	——	——
Credit fonc. rural (7%)	106½	107¼
» „ „ (5%)	90½	92¼
» » urban (7%)	104—	104½
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	88—	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.25	15.00
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00	2.02

Cursulu pieţei Braşovu

din 17 Iuniu st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8 67	Vênd.	8 69
Argint românescĭ	»	8 60	»	8 65
Napoleon-d'orĭ	»	10 00	»	10 04
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 91	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	114.—	»	116.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	4.30	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ	—	10.12	—	—
	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5 28	—
Augustinŭ	8.47	—	5 59	—
Homorodŭ	9 29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8 35	—
Sighişóra	10 53	—	9.02	—
	11.00	—	9 12	—
Elisabetopole	11.34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa micĕ	12.26	—	10 59 / 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12.33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2 18	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2 48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3 46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenu de persone
Clusiu	5.21	—	5 56	
	—	6 01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	--	8 18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Pugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Venţia-Orădii	—	—	Trenu de persone	10.57
Oradia-mare	—	9.11		11.07
	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6 33
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11 05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	--	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Gl â-bĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	--
Clusiu	—	10.31	—	6 38	--
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 11	—	—	—	10.—
Uiora	1.18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de sust	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Biaşŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1 34
Copşa mic	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4 20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	--	—	3.31
Sigişóra	5 42	—	—	—	4 32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9·06	—	—	—	9 02
Braşovŭ	9.46	5.37	—	—	9.52
	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ	—	6.47	—	—	--
	—	11.30	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.50	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.24
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1 32	—	5.18
Simeria (Piski)	2 32	—	6 15
Deva	2 52	—	6.35
Branicica	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4 08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9 33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	2 31
Szolnok	—	2 32	4 59
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8 20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12 10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4 43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5 41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6 28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicica	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	- -
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	--
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6 33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) **Petroşeni**

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.45
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4 16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6 4
Petroşeni	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşeni	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ